

[Poul Westergaard.]

er en selvopholdelsesdrift, der ikke nødvendigvis er forenelig med det politisk nødvendige og det politisk ansvarlige.

Desværre har økonomiministeren ikke i sin redegørelse løftet ret meget af sløret for regeringens egne hensigter, og jeg synes også, det er svært at få øje på noget perspektiv i redegørelsen for de næste 15 års udvikling. Det er vel i og for sig forståeligt i betragtning af de nære og de påtrængende balanceproblemer, som naturligvis — det har ministeren beklageligvis også ret i — begrænser vores handlemuligheder. Men så meget vigtigere er det, at regeringen nu lægger sine forslag på bordet, sådan at tinget kan komme i gang med arbejdet.

Det, der så skal komme ud af det, og om der kommer noget ud af det, beror på, om dette ting vil være i stand til at præstere det samarbejde, som man fra alle sider har sagt at man er parat til. Det er et problem, der har været rejst også af andre. Når vi står i den situation, vi nu står i, så er det jo ikke, fordi man har savnet fyldige redegørelser for, hvori problemerne består. Så er det rent faktisk, fordi dette ting ikke har kunnet fungere, ikke har kunnet enes om at løse de problemer, der var påtrængende og iøjnefaldende for enhver.

Jeg kan tilsige retsforbundets positive medvirken til det saneringsarbejde, der nu skal i gang, og vi håber på et godt samarbejde herom med folketingets øvrige partier.

Hanne Reintoft (DKP):

Når man gennemlæser det sociale afsnit i PP II, så synes jeg, det bortset fra det værdifulde talmateriale virker utrolig naivt og utrolig blottet for realistisk erkendelse af, hvad der virkelig er de sociale problemer i vores samfund og hermed i hele samfundets struktur. Ét er selvfølgelig, at man vil forfægte vort nuværende samfundssystem og dets velsignelser; noget andet er, at man, stillet over for dets næsten uløselige problemer, ikke vil erkende de grundlæggende vanskeligheder og prøve at løse dem.

Indledningen bærer netop præg af dette, idet man gentager den påstand, jeg også har hørt høje embedsmænd i finansministeriet komme med, at man er så forundret over, at de sociale udgifter øges samtidig med det, man kalder velstandsstigningen. Det er og

bliver der jo ikke noget mærkeligt i. Det giver sig selv, at i et højt industrialiseret og udviklet samfund må arbejdskraftens reproduktion ske på et stadig højere og mere samfundsmæssigt niveau end i tidligere tider, hvor sociale problemer løstes på basis af produktivkræfternes daværende udvikling, herunder familie- og samfundsstrukturen.

I et statsmonopolistisk samfund som vores har staten jo netop den rolle at søge at styre og dermed også at tilsløre samfundets krisetilstand og tilsløre de følgende sociale skævheder. I et land, hvor de værdier, der skabes på stadig mere samfundsmæssig basis, tilranes af en stadig mindre gruppe, bruges socialpolitikken jo netop til at afhjælpe de armodstegn, dette giver, og til at tilsløre klasseskellene og til at undgå de værste følger af den mere og mere absurde tilegnelse af de værdier, arbejdskraften skaber. Ved hjælp af denne samfundsstyring er det jo med utrolig dygtighed lykkedes de styrende at overlade de producerende så godt som alle udgifterne ved reproduktionen af arbejdskraften, fordi de solidarisk over deres skattebillet må betale for andres boligåger, for arbejds-, trafik- og forureningssygdomme og for en stadig stærkere nedslidning på vores arbejdspladser.

Det er jo efterhånden fuldstændig gratis for erhvervslivet at slide arbejdskraften hurtigere og hurtigere ned. Vi importerer ny arbejdskraft, og den, der er nedslidt, overlader vi til forsørgelse af selve den producerende klasse, der jo ser sin i forvejen meget beskedne arbejds løn beskåret af disse kæmpeudgifter. Det giver selvfølgelig i sig selv nye sociale problemer, fordi de udsættes for armod og sociale vanskeligheder på grund af skattetrykket. Samtidig sætter det splid i den producerende gruppe, og det er selvfølgelig noget, det bestående samfund ser sin interesse i.

Jeg har sagt det før, men vil gerne i forbindelse med PP II gentage: hvis vi stoppede den jernhårde udbytning, hvis vi bekæmpede arbejdsulykker og erhvervssygdomme og gjorde arbejds livet udholdeligt, og hvis vi så til sidst tog skat af de rige i stedet for af de fattige, så tror jeg, at PP IIs fædre kunne slippe for at bruge dyre embedsmandstimer til at sidde og undre sig over en ubehagelig, men naturlig funktion i vores samfund.